

Hospodárska a sociálna rada
Slovenskej republiky

Bratislava 10.4.2025
Číslo záznamu: 18794/2025

Z Á Z N A M
z mimoriadneho plenárneho zasadnutia Hospodárskej a sociálnej rady
Slovenskej republiky konaného dňa 10.4.2025

Miesto konania: nová budova Úradu vlády SR
Prítomní: podľa prezenčnej listiny
Rokovanie viedol: Erik Tomáš, predseda Hospodárskej a sociálnej rady SR

Návrh programu:

1. Dopady rozhodnutia USA zaviesť plošné clá na ekonomiku Slovenskej republiky a návrhy riešení

Rokovanie otvoril a viedol predseda rady E. Tomáš, ktorý privítal na mimoriadnom plenárnom zasadnutí Hospodárskej a sociálnej rady zástupcov vlády, zástupcov zamestnancov a zástupcov zamestnávateľov, zástupcu Národnej banky Slovenska a skonštatoval, že plenárne zasadnutie je uznášaniaschopné a môže prijímať závery.

Predseda rady E. Tomáš vyzval prítomných, aby sa vyjadrili, či súhlasia s návrhom programu mimoriadneho plenárneho zasadnutia uvedeného v pozvánke a či majú návrhy na jeho doplnenie.

Návrhy na doplnenie programu:

- avizovaný návrh RÚZ na doplnenie programu do bodu Rôzne: „*Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Dagmar KRAMPLOVEJ, Milana GARAJA a Adama LUČANSKÉHO na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 245) – v znení po zapracovaní zmien, ktoré navrhol gestorský Ústavnoprávny výbor NR SR*“.

- návrh ministra školstva T. Druckera na doplnenie programu do bodu Rôzne: „*Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*“.

Program rokovania s návrhmi na jeho doplnenie bol schválený bez pripomienok.

K bodu 1

Dopady rozhodnutia USA zaviesť plošné clá na ekonomiku Slovenskej republiky a návrhy riešení

Predseda rady E. Tomáš požiadal zástupcu Národnej banky Slovenska M. Horvátha, aby informoval členov Hospodárskej a sociálnej rady SR o aktuálnej situácii k zavedeniu plošných ciel USA a ich dopadov na slovenskú ekonomiku.

M. Horváth, výkonný riaditeľ úseku menovej politiky a bankových obchodov Národnej banky Slovenska uviedol, že posledná predpoveď, ktorá avizovala na tento rok a v podstate aj na ďalší rok, rast zhruba okolo 2%, presne 1,9%, ešte nerátala s nejakou eskaláciou obchodných vojen vo svete, boli tam zakomponované akurát menšie čínske opatrenia, ktoré boli v danom období v platnosti a čokoľvek ďalšie, čo sa odvtedy udialo, pôjde nad rámec ich predpovede. Očakáva sa ďalšie vyhrotenie týchto obchodných vojen, čo bude znamenať výrazné negatívum pre vývoj vo svetovej ako aj v domácej ekonomike. Momentálne 90 dňové obdobie na vyjednávanie situáciu v tomto roku príliš nezľahčuje vzhľadom na to, že samotná neistota výraznou mierou dolieha na výkonnosť svetovej ekonomiky a európskej ekonomiky, čo sa samozrejme prenáša aj na Slovensko, ktoré sa v tejto situácii považuje za obzvlášť zraniteľné, vzhľadom na veľmi vysokú otvorenosť ekonomiky. Veľa sa hovorí o priamej prepojenosti Slovenska, napr. cez automobilový priemysel na USA, čo sa však považuje za menšiu časť problému, podstatne väčšia časť problému je veľká otvorenosť a prepojenosť Slovenska s inými krajinami, ktoré sú tiež zapojené do obchodu s USA, ale aj v celom svete. Podľa odhadov nedošlo k modelovaniu presnej situácie, v ktorej sa Slovensko momentálne nachádza, bol to taký hypotetický scenár, ku ktorému sa realita začala nebezpečne blížiť. Svetová ekonomika bežne rastie tempom 3 až 3,5 % a spomalila by niekde k 2%, čo vo svetovej ekonomike je výrazný vplyv a toto by sa samozrejme dostalo aj na Slovensko. Na najbližšie tri roky bol kumulatívny vplyv niekde nad 3 miliardami eur, pre ekonomiku 5 miliárd eur do exportu a toto treba vnímať ako základ pre ďalšiu diskusiu. Skôr išlo o to, ako načrtnúť veľkosť tohto problému pre ekonomiku. V podstate by to znamenalo, že budúci rok by ekonomika ledva rástla, ak sa tam prirátala konsolidácia mohlo by dôjsť k nulovému rastu, ale nasledujúce dni ukážu či sa situácia ustáli. Momentálne sa tomu venuje dosť veľké úsilie v rámci spoločenstva európskych centrálnych bánk, pripravuje sa nová predikcia pre celú eurozónu na jún, ktorá bude zrejme horšia ako tá predošlá, ktorá už rátala s pomerne slabou európskou ekonomikou. Momentálne o inflačnom vplyve v Amerike to skôr vidno, že by mala inflácia narásť, no finančné trhy intenzívne nesúhlasia, ale v eurozóne je ten vplyv málo jasný preto aj v oblasti menovej politiky momentálne prevláda skôr nastavenie, že

sa bude sledovať tak ako budú prichádzať údaje a podľa toho reagovať. Viac ako kedykoľvek je dôležité si zachovať flexibilitu.

Štátny tajomník Ministerstva hospodárstva SR S. Hodosy uviedol, že 9. apríla 2025 sa zaviedli plošné clá vo výške 20 % na všetky dovozy z Európskej únie. Výnimku predstavujú hliník, oceľ, automobily a ich komponenty, meď, lieky, polovodiče, energie a niektoré minerály. Na to sa uplatní 25 %. Toto bolo rozhodnutie, ktoré bolo avizované minulý týždeň. Teraz sú na 90 dní suspendované základné recipročné clá vo výške 20 %. Stále sa to analyzuje, pretože sa chaoticky prijímajú závery v administratíve prezidenta D. Trampa, ale zatiaľ máme pochopenie, že sa suspendácia netýka 25 % ciel. Toto je chápanie k dnešnému dňu. Čo sa týka čísiel alebo kvantifikácie, uviedol, že najcitlivejšou oblasťou pre Slovenskú republiku je samozrejme automobilový sektor z hľadiska vývozu a obchodného vzťahu Slovenska s USA, lebo tam tá hodnota reprezentuje vývoz čo sa týka automobilov 3,1 miliardy eur a je to v podstate 70 % tej bilancie exportu do USA. Iba pre informáciu na prvom mieste z pohľadu vývozu automobilov sa nachádza Nemecko, v rozsahu 24 %, druhé miesto patrí práve Spojeným štátom americkým v rozsahu 11%, takže toto je kľúčové preto, aby sa tejto téme venovalo. Európska komisia tiež robila nejaké odhady dopadov zavedenia recipročných ciel, ktoré sú dostupné. Očakáva sa, že tieto sankcie nielen na slovenskom alebo európskom, ale aj na domácom trhu v USA vyvolajú nejaké dopady, ako nárast obchodných nákladov a inflácie, čo ich môže poškodiť. Ďalej ide o škodlivý vplyv čo sa týka pracovných miest, kúpnej sily spotrebiteľov, turbulencie rizík na finančných trhoch, čoho sme už aj svedkami. Opatrenia sa dotýkajú teda aj toho štátu, ktorý takto netradične a nekonvenčne vlastne pristupuje k obchodným vzťahom, lebo tu je potrebné priznať, že tu došlo k porušeniu základných pravidiel, čo sa týka bežných obchodných vzťahov a stykov zo strany Spojených štátov amerických. V pondelok bolo zasadnutie Rady FAC/Trade v Európskej komisii, kde zastupovala Slovensko podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva D. Saková, kde presne zdôraznila dôležitosť jednotnej pozície členských štátov, aby zároveň sa našli aj riešenia v rámci vnútorného obchodu v Európskej únii a využila túto situáciu možno aj ako príležitosť a priestor nájsť nejaké alternatívne riešenia. Výrazne sa vyjadrila za podporu postihnutých sektorov v Európskej únii, aby Európska komisia hľadala možnosti, ako pomôcť najviac zasiahnutému priemyslu. Európska komisia zatiaľ reaguje trpezlivo, tzn. analyzuje tie dopady. Protiopatrenia nie sú konečným cieľom Európskej komisie, ale mali by predstavovať spôsob, ako vyvíjať tlak na Spojené štáty americké. Včera bolo schválená zo strany Európskej komisie prvá vlna jemných opatrení. Zároveň sa očakáva, že v najbližších dňoch aj tieto recipročné opatrenia budú asi suspendované obdobne na 90 dní, aby sa vytvoril priestor na dialóg medzi Európskou komisiou. Eurokomisár M. Šefčovič veľmi intenzívne rokuje a je v intenzívnom kontakte so svojim náprotivkom. Ministerstvo hospodárstva SR prostredníctvom ministerky D. Sakovej komunikovalo a komunikuje s Európskou komisiou, že je dôležité čo najrýchlejšie diverzifikovať obchod v rámci Európskej únie, odstrániť regulačné bariéry na vnútornom trhu, urobiť všetko preto, aby sa vedel aj na vnútornom trhu urobiť nejaký rozvoj. Podľa štatistiky nárast vnútorného obchodu v rámci Európskej únie o 2,2 % by kompenzoval podnikateľom výpadok z titulu tých sankcií, čo boli vypočítané ešte pred suspendáciami. Ďalšia vec je, čo ministerstvo hospodárstva vidí ako priestor, veľmi rýchlo riešiť nové trhy, dotiahnuť tie obchodné rokovania, zmluvy, ktoré už sa vlečú nejakú dobu a urýchliť to, aby Slovensko

získalo príležitosť objavovať nové trhy a potom, samozrejme, je tam aj národná pomoc. Je dôležité si však uvedomiť, že akákoľvek pomoc na národnej úrovni je determinovaná minimálne dvoma faktormi, a to pravidlami štátnej pomoci a prostriedkami štátneho rozpočtu. Slovensko patrí medzi členské krajiny, ktoré hovoria zdržanlivo, ale popritom je potrebné akcelerovať snahy na nové trhy, pomôcť postihnutému priemyslu a zjednodušiť fungovanie obchodu v rámci EÚ.

Štátny tajomník ministerstva financií SR R. Majerský uviedol, že je veľmi ťažko odhadovať, aké to bude mať vplyvy, závisí to od toho, aké budú protiopatrenia, ako jednotlivé ekonomiky budú reagovať na prijaté opatrenia a hlavne, kedy budú prijaté. Zároveň závisí dopyt aj od toho, že ako budú reagovať samotné Spojené štáty americké, ako upravia svoj domáci trh, ako sa prispôbia situácii, ako nahradia dovážené produkty svojimi vlastnými a zároveň aký to bude mať vplyv na iných našich obchodných partnerov, iné krajiny a tým pádom sa to bude nepriamo prejavovať smerom k nám. Čo sa týka samotných predikcií sú nejaké čísla, ktoré boli spracované v nejakom čase poznania opatrení a protiopatrení, ktoré môžu byť v kumulatívne dosť významné, na ročnej báze nie veľmi výrazné. Pracuje sa na zabezpečení istého dátového modelu komerčného, ktorý pomôže lepšie odhadovať budúce vplyvy, aby sa zaoberalo jednak celkovým globálnym svetovým trhom, exportom, importom, aby sa vedeli zväziť jednotlivé vplyvy, keď niečo bude zavedené. Na záver doplnil, že prebieha fáza spracovania prípravy štátneho rozpočtu na ďalší rok, ďalšie prognózy sa plánujú štandardne až v druhej polovici júna, vtedy už bude niečo známe a potom sa to bude operatívne riešiť.

Štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR M. Valentovič uviedol, že predpoklady a odhady týkajúce sa cieľ zo strany USA závisia od ďalšieho vývoja situácie a preto bude potrebné počkať, ako sa bude situácia naďalej vyvíjať. V súčasnosti je na Slovensku zamestnaných približne 1,8 milióna ľudí, z ktorých 74 000 pracuje v automobilovom priemysle, zamestnávateľia uvádzajú 12 301 voľných pracovných miest v automobilovom priemysle, z celkového počtu 101 681 voľných pracovných miest. Na Ústredí práce, sociálnych vecí a rodiny SR je momentálne evidovaných 16 000 voľných pracovných miest v priemysle. Ak by sa malo predpokladať, že je ohrozených približne 20 000 pracovných miest, vychádza z toho, že zamestnávateľia môžu zaznamenať výrazný pokles počtu nahlasovaných voľných miest. Očakáva sa teda prvá "nárazová" fáza, kedy dôjde k poklesu záujmu o nové pracovné pozície. Druhou zónou bude vplyv pracovníkov z Európskej únie a tretích krajín, ktorí v súčasnosti tvoria približne 100 000 osôb. Z toho približne 10 000 pracovníkov pôsobí priamo v automobilovom priemysle. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny má k dispozícii dve hlavné opatrenia na podporu zamestnanosti, ktoré momentálne komunikuje so zamestnávateľmi. „Kurzarbeit“, čiže podpora v čase skrátenej práce. Ak sa berie do úvahy, ako je zákon nadefinovaný dnes, tak nepokrýva výpadok spôsobený výhradne zvýšením cieľ na niektorých odbytoch. Doteraz boli najčastejšie podporované situácie, ako napríklad výpadky spôsobené požiarom zapríčineným treťou osobou, nedostatok tovarov a surovín, alebo výpadky dodávok kľúčových dielov v súvislosti s konfliktom na Ukrajine. Rovnako sa podporovali aj výpadky spôsobené zrušením objednávok, najmä v dôsledku embarga voči Rusku. V prípade potreby pokračovania v debate o "Kurzarbeit" má Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, podobne ako v minulosti, k dispozícii rôzne programy. Tieto programy sú určené pre uchádzačov o zamestnanie, záujemcov o pracovné miesta, ale aj pre zamestnávateľov a firmy.

Ide najmä o projekty rekvalifikácie, ktoré sú zamerané na zmenu výrobných postupov, zefektívnenie pracovných procesov, alebo presun zamestnancov z jedného typu zamestnania do iného, najmä v prípade ohrozených pracovníkov. Úrady práce ponúkajú možnosť preplatenia kurzov až do výšky 100 % nákladov. Typy kurzov sú definované v spolupráci s Alianciou sektorových rád, ktorá zastupuje zástupcov rôznych sektorov v tripartite. Na základe týchto dohôd sú potreby konkrétnych kurzov definované a následne schvaľované a preplácané zo strany úradov práce.

R. Karlubík za AZZZ SR uviedol, že obchodná politika je v rukách Európskej komisie a tu je veľmi dôležitá jednota a jednotný postoj. Hlavným vyjednávačom v tejto veci je eurokomisár M. Šefčovič, ktorý určite zohľadní slovenské špecifiká. AZZZ SR víta a podporuje aj to, že by mali byť regulácie znížené tak, aby sa využil potenciál z európskeho trhu. Boli tu diskutované clá, ale nebola tu diskutovaná stabilita trhov, pretože rast celosvetovej ekonomiky je predovšetkým daný rastom investícií a v prípade, že trhy budú nestabilné, tak dôjde k absolútnemu zmrazeniu alebo zníženiu tendencie investovať u podnikateľov, a potom sú to aj druhotné efekty, ktoré je potrebné zohľadniť. Ďalej uviedol, že ak začne obchodná vojna USA s Čínou, tak ako sa predpokladá, bude tu druhá úloha Európskej únie, ochrániť európsky trh, pretože veľmi pravdepodobne Čína bude posilovať export smerom do Európy a to môže byť ešte ďaleko väčší problém, ktorý nastane.

R. Machunka za AZZZ SR uviedol, že AZZZ SR odmieta tvrdenie USA, že obchodné vzťahy medzi Európskou úniou a USA sú nevyvážené. Zavedenie ciel zo strany USA je odôvodňované výlučne negatívnou tovarovou bilanciou, avšak nezohľadňuje obchod so službami ani skutočnosť, že doláre, ktoré americké firmy každoročne zaplatia za európsky tovar, v objeme minimálne 300 miliárd USD, európski investori opätovne investujú na americkom kapitálovom trhu, teda sa tieto prostriedky vracajú späť do USA. Ďalej uviedol, že ak aj nastane obchodná vojna medzi Čínou a USA, tak nastane obrovský tlak na európsky trh a tu bude kľúčová konkurencieschopnosť. Európa ako taká má obrovský problém s konkurencieschopnosťou, nielen kvôli regulačnej záťaži, ale aj cene plynu a energií, ktorá je vyššia troj- až štvornásobne ako napr. v USA, Ázii a pod. Slovensko je na tom o to horšie, pretože sú tu ďalšie prekážky, ktoré zvyšujú náklady, napr. transakčná daň, ktorá zásadným spôsobom spraví škrt cez rozpočet, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť na európskom a nehovoriac o svetovom trhu, takže je tu výzva, aby transakčná daň bola zrušená. Tým treba začať a treba ďalej pokračovať v hľadaní všetkých možných riešení, ktoré budú znižovať jednak administratívnu záťaž, čo nestojí veľa peňazí, ale kľúčové bude aj znižovanie daňovo odvodového zaťaženia a zrealnenie výdavkov, ktoré tu sú, predovšetkým deficitu Sociálnej poisťovne na tú úroveň, ktorá zodpovedá produkčným schopnostiam ekonomiky. Práve tá obchodná vojna, aj to, čo sa na všetkých valí, môže akcelerovať a veria, že akceleruje to, do čoho sa nikto nechce pustiť a to sú zmeny v počte ministerstiev a v počte samosprávnych krajov a v celom nastavení fungovania správy štátu a verejných vecí tak, aby to smerovalo k udržateľným nákladom a k efektívnosti.

P. Piešťanský za RÚZ uviedol, že aktuálna situácia je extrémne dynamická a mení sa každým dňom a presné modelovanie dopadov na slovenskú ekonomiku je preto momentálne prakticky nemožné. Najviac môžu byť zasiahnuté malé krajiny ako Slovensko a krajiny V4 s vysoko otvorenou ekonomikou založenou na exporte tovarov. K spomaleniu slovenskej ekonomiky

v dôsledku obchodnej vojny by spomedzi odvetví najviac prispela priemyselná výroba v rámci ktorej by mali byť najviac dotknuté odvetvia výroby strojov a automobilov. Je preto potrebné sústrediť sa na kroky, ktoré je možné spraviť doma a ktoré vedia zlepšiť konkurencieschopnosť v rámci domácich trhov. Podotkol, že RÚZ intenzívne analyzuje krajiny V4, čo sa týka mzdových nákladov a odvodov a Slovensko je skutočne na chvoste spomedzi týchto krajín. Ďalej uviedol, že RÚZ sa pridáva k výzve AZZZ SR na zrušenie transakčnej dane.

A. Beljajev za APZD uviedol, že automobilový priemysel tvorí 30 % slovenského exportu, 10 % HDP a zamestnáva priamo či nepriamo 290 000 ľudí. Slovenský export do USA tvorí 4% HDP, pričom $\frac{3}{4}$ z toho sú autá a ich komponenty. Slovensko vyviezlo v roku 2024 do USA približne 96 000 vozidiel v hodnote 6,25 miliardy USD a očakáva sa, že zavedené 25 % clá spôsobia výpadok predaja približne jednej pätiny tohto objemu, zhruba 20 000 áut. Tento odhad vychádza z modelu cenovej elasticity, kde sa hovorí, že tie clá by mohli zvýšiť ceny európskych vozidiel v USA od 10 do 25 %, čo by znamenalo zhruba 20 % pokles dopytu. Najviac ohrozené závody sú Volkswagen Bratislava (16% produkcie ide do USA) a Jaguar Landrover (až 24% produkcie exportovanej za Atlantik). Číže HDP Slovenska môže poklesnúť o viac ako 0,6%, výpadok exportu sa odhaduje na 1,1 miliardy eur, výpadok príjmov do rozpočtu viac ako 100 miliónov eur ročne a ohrozených môže byť 9000 až 15 000 pracovných miest. Samozrejme je tam aj nejaký dopad cez reexporty a cez to, že sa vyvážajú komponenty, ale nie je to zásadné. Výsledkom je, že clá zásadným spôsobom nebudú mať na Slovensko taký výrazný dopad ako konsolidačné opatrenia. Volkswagen prehral tender na výrobu vozidiel od roku 2027. Jednalo sa o náhradu za vozidlo Volkswagen APP, ktorého sa na Slovensku vyrábalo zhruba 200 000 kusov ročne. Vyhrali ho Portugalci kvôli tomu, že Slovensko momentálne nie je konkurencieschopné v priestore Európskej únie. Číže skutočným dôvodom, kvôli ktorým sa slovenskému priemyslu nebude dariť sú konsolidačné opatrenia a nie clá. Pri súčasnom výkone a priemernosti slovenskej ekonomiky nie je možné platiť sociálny štandard, ktorý tu dnes je a dlhodobo to nebude možné. Nie sú tu výnimočné firmy, výnimočné školy, výnimoční výskumníci. Slovensko spadlo do pasce priemernosti a tá priemernosť nebude vedieť ufinancovať sociálny štandard Slovenska. Je potrebné sa reálne zaoberať tým, čo je potrebné urobiť, aby sa dokázala dlhodobo udržať konkurencieschopnosť. Nie je možné plánovať výdaje pre rok 2026 a 2027, preto sa treba zaoberať skutočnými reálnymi problémami slovenskej ekonomiky. Návrhom riešenia dopadov amerických ciel je „Kurzarbeit“, odpočet DPH na polovicu z motorových vozidiel a motocyklov používaných podnikateľmi aj na súkromné účely a koordinovaná podpora domáceho trhu vo forme šrotovného a podpora infraštruktúry pre elektromobily.

A. Matušek za APZD sa dotazoval, či je možné rátať s tým, že „Kurzarbeit“ sa bude dať použiť na túto situáciu.

Predseda rady a minister práce, sociálnych vecí a rodiny E. Tomáš reagoval a uviedol, že financie na „Kurzarbeit“ sú z podfondu Sociálnej poisťovne, a „Kurzarbeit“, by bolo možné využiť, ak by došlo k obmedzeniu činnosti zamestnávateľa vplyvom vonkajšieho faktora, ktorým by bola vyhlásená mimoriadna situácia, t.z. ak by sa pre tento prípad vyhlásila mimoriadna situácia, tak by sa už aj za súčasného znenia zákona dal „Kurzarbeit“ použiť. Ďalej uviedol, že čo sa týka pomoci na národnej úrovni, tak prichádza do úvahy aj šrotovné.

M. Červenka uviedol, že ZMOS vníma, že obchodná vojna medzi Európou a USA bude mať aj sekundárny vplyv na rozpočty miest a obcí, pretože sú naviazané na hospodárstvo a naviazané na jednu jediná daň, z čoho vyplýva možno aj potreba diverzifikácie tejto dane a týchto príjmov, ktoré obce a mestá majú. Môže dôjsť k ohrozeniu pracovných pozícií, zníženiu daňových príjmov a najmä k sociálnemu napätia v rámci regiónov.

M. Uhlerová za KOZ SR ocenila rýchle zvolanie Hospodárskej sociálnej rady SR. Uviedla, že odporúčania KOZ SR možno zhrnúť do troch kľúčových línií a to koordinácia, diverzifikácia a konsolidácia. Akákoľvek odpoveď na zavedené clá by mala byť úzko koordinovaná s ďalšími krajinami Európskej únie. KOZ SR verí, že 90 dňová lehota bude naozaj využitá na intenzívne rokovania a vyjednávania pod vedením eurokomisára M. Šefčoviča. Vzhľadom na silnú závislosť od automobilového priemyslu, technologické zmeny a slabý rast priemyselnej produktivity by Slovensko malo začať intenzívne a aktívne diverzifikovať svoj priemysel a rekvalifikovať, prípadne zvyšovať kvalifikáciu pracovnej sily so zameraním na tie kompetencie, po ktorých je vysoký dopyt v rozvíjajúcich sa odvetviach a aj v súlade s odporúčaniami medzinárodných organizácií, čiže napr. Medzinárodného menového fondu. Čo sa týka konsolidácie, očakáva sa ďalšia vlna konsolidácie a v súlade s jej prípravou, alebo s jej priebehom si to bude určite vyžadovať zvyšovanie efektívnosti verejných výdavkov a ich presmerovanie zo spotreby do rozvojových aktivít. Čiže to sú tri základné línie, kde nie je možné nepodporiť aj požiadavku zväženia zrušenia transakčnej dane. KOZ SR to predikovala v samotnom stanovisku ku konsolidačnému balíku, že transakčná daň sa síce priamo dotýka podnikateľov, živnostníkov, ale nepriamo sa dotýka každého zamestnanca pracujúceho aj ich domácnosti a zhoršuje samotnú životnú úroveň. Ďalej uviedla, že tu odznelo od štátneho tajomníka Ministerstva hospodárstva SR S. Hodosyho, že sa doťahujú, uzatvárajú sa alebo hľadajú sa nové obchodné zmluvy, nové partnerstvá úplne v nových krajinách alebo na nových trhoch, aj vrátane spoločného postupu, nielen teda hľadanie nových trhov, ale aj koordinácia spoločného postupu. Ďalšie opatrenie sa z pozície zástupkyne odborov odporúča veľmi, ale v danej situácii možno na európskej úrovni aktívne pracovať a prijímať opatrenia na ekonomické posilnenie Európskej únie aj s možným tľmením, dočasným tľmením ambiciózných plánov v environmentálnej oblasti, čiže napr. odsunutie plnenia Fit for 55, dočasné zľacnenie emisných povoleniek, dočasná úprava Green dealu, možno odsunutie smernice o bezemisných autách a pod. Je potrebné sa teda rozhodovať, či sa pôjde do tľmenia environmentálnych opatrení, alebo do tľmenia sociálnych štandardov. Čo sa týka národnej ekonomiky, je nevyhnutné prijímať také opatrenia, ktoré budú mať stimulačný charakter smerom k ekonomike, nie brzdiaci, čiže aj v rámci konsolidačných opatrení sa dajú nastaviť proreformné opatrenia, ktoré jednoducho ekonomiku nebrzdia a môžu istým spôsobom garantovať úsporné opatrenia, ale zároveň môžu mať v sebe proreformné ambície. KOZ SR odporúča zväžiť aj šrotovné, ktoré bolo v rokoch 2008-2009. Otázkou je, či pri súčasnej situácii deficitného hospodárenia Slovenskej republiky sa nájde priestor na takúto podporu, prípadne táto podpora by mohla byť koordinovaná alebo by mohla byť na úrovni celej Európskej únie podporujúca nákup, spotrebu, používanie a výrobu tzv. bežných áut, nie luxusných áut, no a to by teda znamenalo aj nevyhnutnosť zvýšenia produkcie týchto áut na úkor luxusných. No a keby to bolo saturované z európskych peňazí, keďže náš rozpočet nemá žiadne rezervy na takéto opatrenie, tým by sa aj zabezpečilo to, že nejde o nedovolenú štátnu pomoc z pohľadu Európskej únie. Ďalej KOZ SR predpokladá, že

by mohla prísť podpora aj zo strany Európskej únie, ktorá by umožnila flexibilnejšie čerpať eurofondy a cez nich podporiť najviac zasiahnuté sektory hospodárstva jednotlivých krajín Európskej únie, no a otázkou je napr. aj pôsobenie technologických gigantov, vrátane sociálnych sietí z USA na európskom trhu, čiže zavedenie regulácií na ich pôsobenie na európskom trhu. Vyššie zdaňovanie by mohlo mať recipročný efekt lepší, alebo prijateľnejší ako prípadné clá. Opäť je to opatrenie, ktoré samozrejme musí byť koordinované, prípadne prijímané na európskej úrovni, nie na národnej úrovni.

Predseda rady a minister práce, sociálnych vecí a rodiny E. Tomáš doplnil, že štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR M. Valentovič sa spojil so zástupcami APZD a prejdú si možnosti „Kurzarbeitu“.

M. Mikula za SOS uviedol, že je dôležité, aby bola zabezpečená garancia pracovných miest zamestnancov. Čo sa týka cieľ, je nevyhnutné, aby sa spojili krajiny Európskej únie, aby Európska únia rokovala s americkou administratívou s cieľom zabezpečiť výnimky pre európskych výrobcov. V minulosti Brusel na podobné kroky USA reagoval diplomatickým tlakom a odvetnými clami na americké produkty a v roku 2018, keď boli zavedené clá na oceľ a hliník, prijala Európska únia odvetné opatrenia, ktoré nakoniec viedli k zrušeniu cieľ. Takže bolo to nejakým spôsobom vyjednávaním, preto sa toho netreba báť. Čo sa týka číselných údajov, americká vláda očakáva to, aby sa príjmy rozpočtu týmito opatreniami zvýšili o nejakých dodatočných 100 miliárd dolárov. 76,4 % z celkového vývozu do USA presúvali hotové automobily, 1,6 % tvorili automobilové súčiastky, 3,64 % vývoz pneumatík, čiže cca ide o tých 89 %, čo je dosť veľký podiel, 6,5 miliardy dolárov predstavuje približne hodnota na náš export do krajiny USA, čo vlastne tvorí okolo 46 % slovenského HDP. 600 slovenských firiem vyváža do USA zo Slovenska, to je pomerne veľký počet a automobilový priemysel je extrémne zasiahnutý, hlavne Volkswagen, Land Rover a Jaguar. USA dovezli v roku 2024 automobilové výrobky, vrátane dielov v hodnote 474 miliárd dolárov, z toho osobné automobily v hodnote 220 miliárd dolárov a najväčšími dodávateľmi boli pre USA, Kanada a Mexiko, Japonsko, Južná Kórea a Nemecko a Volkswagen Bratislava vyváža do USA luxusné automobily ako Porsche Cayenne, Audi Q7 a Audi Q8. Je to ťažko uchopiteľná téma, ťažko robiť nejaké analýzy, treba čakať a treba zvolávať tieto stretnutia pomerne často, ak sa niečo zmení, ale bez pomoci iných štátov sa asi nikam nedá pohnúť.

Štátny tajomník ministerstva hospodárstva SR S. Hodosy uviedol, že sa otvorila iniciatíva Európskej komisie vo vzťahu revízie použitia zdrojov kohéznej politiky pre strategické iniciatívy. Takže tam môže byť presne priestor, aby sa začala táto téma otvárať, téma zachovania zamestnanosti a výroby v priemyselných odvetviach, ktoré sú dotknuté napr. touto udalosťou a týmito novými skutočnosťami. Bude potrebné aktívne reagovať a hľadať nejaké riešenia.

R. Machunka za AZZZ SR uviedol, že rovnako ako APZD, tak isto aj AZZZ SR podporuje zavedenie „Kurzarbeitu“ a v súvislosti s tým by radi dostali písomnú informáciu ako sociálni partneri, ako sa vyvíja plnenie podfondu, ktorý sa platí, nielen teda z tohto roku, ale od jeho začiatku.

P. Piešťanský za RÚZ uviedol, že RÚZ taktiež podporuje „Kurzarbeit“, čiže je to spoločná požiadavka.

Predseda rady E. Tomáš v závere zhrnul, že tripartita uprednostňuje riešenia na úrovni Európskej únie, podporuje ďalšie rokovania medzi Európskou úniou a USA a plne podporuje eurokomisára M. Šefčoviča. Ďalej uviedol, že Európska únia by mala diverzifikovať svoj obchod a dereguláciou by mal byť posilnený vnútorný trh Európskej únie, aby sa pomohlo ekonomikám členských štátov.

k bodu 3 Rôzne

- **Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Dagmar KRAMPLOVEJ, Milana GARAJA a Adama LUČANSKÉHO na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 245) – v znení po zapracovaní zmien, ktoré navrhol gestorský Ústavnoprávny výbor NR SR (RÚZ**

P. Piešťanský za RÚZ uviedol, že tento návrh považujú za veľké ohrozenie neziskového sektora v rámci Slovenska. Tým, že na Slovensku pôsobí až 67 tisíc neziskových organizácií, tak sa očakáva, že veci, ktoré sa tam zavádzajú, sú naozaj veľmi komplikované na administratívu aj na samotnú transparentnosť. Zamestnávateľské organizácie aj neziskový sektor dostáva podmienku cez infozákon odpovedať na všetky dotazy a to nie je v kapacite ani v schopnostiach žiadnej organizácie v tomto sektore. Zároveň je to veľmi kontraproduktívne, pretože opäť tu je zákon, ktorý neprešiel žiadnym legislatívnym konaním a RÚZ by ho chcela pripomenovať. Neziskové organizácie, ktoré na Slovensku pôsobia, sa snažia vylepšiť práve podnikateľské prostredie a mali by mať priestor bez toho, aby boli perzekvovaní v tomto smere.

M. Hošťák za RÚZ zdôraznil najviac navrhovanú povinnosť a to zaradenie medzi subjekty, ktoré sú povinné v zmysle infozákona, jednoducho nielen zamestnávateľské organizácie alebo sociálni partneri a vôbec neziskový sektor, žiaľ nemá vybudované kapacity na to, aby dokázal reagovať na takéto prípadné požiadavky. V prípade ak je daná nezisková organizácia príjemcom zdrojov, tak už zo zákona je reporting povinný, vykonávajú sa audity a pod. RÚZ nevidí zmysel v takomto navrhovanom opatrení.

Minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR T. Drucker uviedol, že ide o poslanecký návrh zákona, ktorý bol v druhom čítaní vo výbore zásadným spôsobom zmenený. Sú tam tri kľúčové oblasti, jedna je výkazníctvo darcov, druhá je práve tá časť infozákona a tretia je lobing. Lobing je potrebné, aby bol riešený komplexne bol predložený návrh za rezort ministerstva vnútra, ktorý sa považuje za súladný aj s legislatívou jednak nielen Európskej únie, ale taký, ktorý majú aj Rakúšania, Íri a ostatné krajiny a ktorý by mal byť riešený komplexne, takže je predbežná dohoda, že lobing by sa toho nemal dotýkať vôbec. Čo sa týka výkazníctva a výkazov, prebieha ešte analýza, pretože boli rozhodnutia Súdneho dvora vo vzťahu už k obdobnej legislatíve v Maďarsku. Čo sa týka infozákona, sú tu dve veci proti sebe stojace, na jednej strane právo možno získať informácie nielen zo strany štátu ale kohokoľvek, ako je narábané a nakladané s verejnými financiami, na strane druhej neprimeraná administratíva.

Dohoda je, že tam bude minimálny limit asi vo výške 35 tisíc eur a mal by sa teda dotýkať všetkých organizácií bez ohľadu na to aká je právna forma alebo kto je vlastníkom tej spoločnosti a len na oblasť verejných zdrojov. Je to niečo, čo nie je uzatvorené, takže lobing samostatne, vládny návrh s normálnym legislatívnym procesom a notifikáciou. Existuje dnes verzia, ktorú majú aj koalíční partneri na pripomienkovanie, najskôr v júni to pôjde do legislatívneho procesu, dotedy musí prejsť debata. Čo sa týka tých dvoch oblastí, jedna z tých pripomienok bola samozrejme aj otázka sankcií, a to že nemôže byť sankcia návrh na zrušenie spoločnosti, môžu byť sankcie finančné alebo môžu byť sankcie to, že stratí nejaký typ možnosti získavať verejné zdroje.

A. Beljajev za APZD uviedol, že je tam aj technicko-právny problém. V prípade, ak občianske združenie odmietne vydať informáciu z akéhokoľvek dôvodu, malo by o tom vydať rozhodnutie, že nevydá tú informáciu, ale občianske združenie zo zákona nemôže vydávať rozhodnutia, tzn. že potom by za občianske združenie muselo vydať rozhodnutie Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Nie je potrebné ísť do takéhoto statusu, lebo by to výrazne predĺžilo a skomplikovalo celý proces.

Minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR T. Drucker reagoval a uviedol, že celý proces ohľadom rozkladu, nebude robiť len Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ale ten subjekt, ktorý poskytol dotáciu.

R. Machunka uviedol, že AZZZ SR oceňuje to, že v jednej časti im bolo vyhovené a boli vyňatí v časti lobingu, ale takisto sa pripájajú k názoru RÚZ aj APZD, pokiaľ ide práve o infozákon, že ak firmy nepodliehajú infozákonu a takisto majú dotácie rôzneho typu a z rôznych fondov, tak prečo majú občianske združenia firiem tomu podliehať, nedáva to nejaký zmysel. Doplnil, že v AZZZ SR by radi videli nejaký návrh a mohli sa k nemu ešte vyjadriť.

V. Szabová za KOZ SR uviedla, že zákon v podobe v akej je pripravený nemá opodstatnenie v aplikačnej praxi. Budú sa požadovať identifikačné údaje o štatutároch, o členoch orgánov a na to bol vytvorený register mimovládnych neziskových organizácií, kde jednoducho je povinnosť, akonáhle dôjde ku zmene oznámiť ju, sú tam identifikačné údaje, čiže ide sa riešiť niečo, čo už je vyriešené. Čo sa týka financovania, akonáhle to vojde do systému štátom sledovaných transakcií, teda aj tých finančných transakcií, ministerstvo financií má tým pádom právo na kontrolu, žiadajú výkaz o spôsobe nakladania s týmito financiami, čo je obdobou výročnej správy pre klasické obchodné spoločnosti, tzn. v tom zákone je riešené to, čo je momentálne vyriešené v rámci povinnosti občianskych združení na ministerstve financií. Čo sa týka lobingu, jeho definíciu dať pod zákon nemá opodstatnenie, význam a zmysel, pretože lobing ako taký, podobne je to riešené v iných štátoch, ale majú samostatný zákon, kde sú jasné kritériá, nemožno ho nastaviť ako prílepok do nejakého zákona len pre mimovládne organizácie a nastaviť samozrejme sankcie. Čo sa týka prieniku s infozákonom, ide sa niečo riešiť alebo teda zamestnávateľa, kde povinnosť vyplýva z nejakej inej legislatívy. Vyzerá to, ako keby sa urobil rešerš z existujúcej legislatívy a dalo sa to jednoducho do jedného ďalšieho zákona, ktorý vôbec nevyplýva z potreby praxe.

M. Uhlerová za KOZ SR uviedla, že KOZ SR oceňuje, že lobing pôjde v samostatnom zákone a nebránia sa tomu, aby lobing bol riadne legislatívne upravený a regulovaný. Svoje konanie by v prvom rade mali stransparentniť politicky a verejne činné osoby vo vzťahu k záujmovým skupinám, k lobistom, k lobingovým skupinám a pod. Takže predpokladá sa, že to takto bude ten zákon upravovať a nie opačne, ako to bolo pôvodne navrhované v jednom z pozmeňujúcich návrhov k tomuto súčasnému zákonu. Možno by bolo vhodné ísť aj cestou, aby bola možnosť ešte pred riadnym MPK možno vychytať nejaké nedostatky, pretože aj teraz v tom samotnom zákone sa predpokladá, že predkladatelia, či už zákona alebo pozmeňujúcich návrhov, vychádzali alebo nevychádzali z úplnej znalosti občianskeho sektora a pôsobenia, pretože keď ide o transparentnosť a výkaz transparentnosti, tak okrem toho, čo povedala pani predsedníčka Szabová, tak samotný návrh hovorí o prehľade príjmov podľa zdrojov a prehľad výdavkov a prehľad o osobách, ktoré prispeli na činnosť združenia, vrátane výšky peňažného daru, peňažného príspevku alebo hodnoty prijatej pôžičky, pričom nie je jasne identifikované alebo definované, čo je peňažný príspevok, či do toho spadajú aj členské príspevky. KOZ SR vychádza skôr z toho takého pozitívneho prístupu, že ten, kto toto koncipoval, tak nevedel, ako fungujú odborové organizácie, z čoho žijú, čo je to členský príspevok a že teda členské príspevky a ich využitie sa prezentuje voči členom a členskej základni, čiže s dovolením štát nemá čo kontrolovať, akým spôsobom sú využívané členské príspevky odborových organizácií a ich členov. Odborová organizácia skladá svoje účty voči svojej členskej základni, nie voči štátu alebo voči verejným autoritám alebo verejnej moci, takže ide skôr o neznalosť prostredia, nie úmyslu. A čo sa týka samotného infozákona, je tu súhlas aj so zamestnávateľmi. Bude to ten istý problém a obava je aj z trollingu. Nie je problém s transparentnosťou využitia verejných zdrojov, napr. štátne účelové dotácie na úrovni konfederácie alebo práca s eurofondami na úrovni, či už odborových zväzov alebo odborových organizácií, v tom nie je žiaden problém, pretože je potrebné transparentne preukazovať použitie týchto prostriedkov už na základe zmlúv a ďalších noriem, čiže využitie týchto prostriedkov je už aj tak stransparentnené a komunikované tým spôsobom, ako určujú rôzne legislatívne normy alebo zmluvy a pod. Tento zákon je úplne zbytočný a KOZ SR ho odporučilo stiahnuť.

Minister práce, sociálnych vecí a rodiny E. Tomáš uviedol, že akonáhle bude známa finálna verzia z politických rokovaní bude ešte predložená na pripomienkovanie tripartite. Požiadal o pripomienky sociálnych partnerov k tomuto návrhu zákona, aby sa mohli ešte tlmočiť pred finálnym hlasovaním v parlamente a finálnou rozpravou v druhom čítaní. Zároveň požiadal ministra školstva T. Druckera, ktorý je súčasťou týchto rokovaní, že ak už bude finálna verzia, aby ju doručil na Ministerstvo práce, sociálnych vecí rodiny SR a prostredníctvom tajomníčky Hospodárskej a sociálnej rady SR bude doručená sociálnym partnerom.

- **Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**

Minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR T. Drucker uviedol, že cieľ návrhu zákona napĺňa Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky, v ktorom sa vláda Slovenskej republiky zaviazala zabezpečiť každoročný rast miezd pedagógov a odborných zamestnancov a zlepšiť odmeňovanie nepedagogických pracovníkov škôl. Ide teda o zvyšovanie miezd v rezorte školstva bez ohľadu na to, či ide o zvyšovanie miezd v originálnych kompetenciách, alebo v prenesenom výkone a ide o všetky stupne vzdelávania. Návrh zákona počíta s navýšením plátov od 1. septembra 2025 o 7 % a od 1. januára 2026 o 7 %. Zavádza sa aj nový inštitút v prípade pedagogických a odborných zamestnancov, kde sa navrhuje, aby sa dva percentuálne body z týchto siedmich percent vyjadrili osobitne v tabuľke ako nárokovateľná položka na každú triedu, ktorá by bola k dispozícii pre školu alebo školské zariadenie na vyplácanie podľa systému hodnotenia zamestnancov, ktoré už dnes je zadefinované v zákone o pedagogických a odborných zamestnancoch, ale s tým, že ustanovenia, ktoré by sa viazali na takéto individuálne hodnotenia, by sa spustili až od 1. septembra roku 2026 alebo od 1. januára 2027. Ďalej uviedol, že sa podpísalo Memorandum o spolupráci a sociálnom zmierní s Odborovým zväzom zamestnancov školstva a vedy na Slovensku.

O. Nevický uviedol, že AZZZ SR víta toto opatrenie, ale poukázal na to, že Vyššie územné celky (VÚC) berú stredným školám ročne 80 miliónov eur, nútia ich do rôznych konsolidačných balíčkov, pričom normatív na žiakov nebol znížený. Poukázal na rozsiahle 300 členné aparáty VÚC-iek, ktoré sú úplne zbytočné, na odboroch školstva majú spravidla málo ľudí, navrhol presun stredných škôl pod štát, a to by boli ďalšie financie, ktoré by sa vedeli použiť v systéme školstva.

M. Červenka uviedol, že ZMOS má jeden zásadný problém, a to je garancia príjmov v budúcom roku. Ak sa tento problém vyrieši a garancia bude, nebránia sa žiadnemu zvyšovaniu plátov v školstve čo sa týka originálnych kompetencií. Ďalej uviedol, že ZMOS absolútne nesúhlasí so žiadnym presunom akýchkoľvek kompetencií pod štát, ak si niekto myslí, že štát stredné školstvo bude robiť lepšie ako VÚC-ky tak sa mýli, aj čo sa týka financovania, aj čo sa týka samotného výkonu a dozoru nad strednými školami. Celý problém je v tom, že sú tu odstupňované veci, nielen v školstve, ale aj v iných oblastiach, sú tu okresné úrady, VÚC-ky, je nedotiahnutá jedna časť decentralizácie štátnej správy a možno tam by bola omnoho schodnejšia cesta dokončiť decentralizáciu a rozhodnúť sa, či bude v každom okrese okresný úrad, či budú VÚC-ky, alebo ako sa to bude spravovať, či už len regionálne školstvo.

P. Piešťanský uviedol, že RÚZ podporuje vyššie platy v školstve, RÚZ má pripravený aj materiál k reforme celého školstva. Peňazí v školstve by malo byť dostatok na to, aby sa vedela urobiť kompletná reforma a výrazne zvýšiť platy. Štát by mal ale prispieť k tomu, že niektoré opatrenia, ktoré síce sú vyrokované, tak by mohli byť aj viac reformné.

O. Nevický za AZZZ SR reagoval a uviedol, že by chcel vedieť, na čo VÚC-ky spotrebúvajú tých 8 %, čo berú školám z rozpočtu. VÚC-ky deformujú stredné školstvo, lebo nerušia školy, nespájajú školy, ktoré sú neprospešné, ale berú prospešným a umelo ich držia.

M. Uhlerová za KOZ SR uviedla, že keďže sa našli zdroje pre samosprávy na realizáciu dohôd Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR a Odborového zväzu zamestnancov

školy a vedy na Slovensku, predpokladá, že sa našli zdroje aj na naplnenie záväzkov, ktoré sa dohodli v kolektívnych zmluvách ešte minulý rok, kolektívna zmluva pre štátnu službu a zamestnancov pracujúcich vo verejnom záujme, takže otázkou je, či dôjde k podpisu vyšších kolektívnych zmlúv a kedy. Je to asi otázka hlavne na ZMOS, pretože ZMOS bol ten aktér, ktorý sa zatiaľ neodhodlal kolektívne zmluvy podpísať a potom aj otázka na ministerstvo financií, pretože ZMOS vznášal nejaké požiadavky smerom k ministerstvu financií.

M. Červenka za ZMOS uviedol, že prísľuby na tento rok sú dané, ale garancia nie. Pokiaľ bude garancia ZMOS podpíše vyššie kolektívne zmluvy aj pre budúci rok.

Štátny tajomník ministerstva financií SR R. Majerský uviedol, že nič nie je dohodnuté a nič nie je uzatvorené, rokovania prebiehajú.

P. Ondek za KOZ SR uviedol, že by mala byť garancia odmeny 800 eur v májovej výplate pre celú štátnu a verejnú správu a čo sa týka školstva 7 % od 1. septembra 2025 a ďalších 7 % pre všetkých zamestnancov od 1. januára 2026. KOZ SR kvituje, že im vláda vyšla v ústrety, rokovalo sa takmer osem mesiacov.

Minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR T. Drucker uviedol že na strednom školstve prebieha projekt optimalizácie stredných škôl, keďže dnes neexistuje právnická osoba pre školstvo, pripravuje sa tzv. školská právnická osoba, kde sa zmení aj financovanie, mzdové prostriedky za normatívy nebudú chodiť zriaďovateľom alebo budú chodiť priamo na školu, prevádzkový normatív by chodil k zriaďovateľovi. Vzdelanie je základom aj ekonomiky, ale na druhej strane je tu sociálny systém.

Záver:

Rada berie prednesené informácie na vedomie.

Predseda rady E. Tomáš poďakoval všetkým prítomným za účasť.

za vládu

Erik T O M Á Š

predseda rady

za zástupcov zamestnancov

Monika U H L E R O V Á

podpredsedníčka rady

za zástupcov zamestnávateľov

Roman K A R L U B Í K

podpredseda rady